

KUOPION LYSEO

2. vuositason huoltajienilta

20.1.2026

Illan kulku

- Yleiset asiat
 - Kampuksen rehtori Mika Strömberg
 - Lyseon virka-apulaisrehtori Päivi Kiiski
- Nuoren tukeminen haastavissa tilanteissa
 - psykologi Minna Pakarinen
- *IB-huoltajat siirtyvät luokkaan 113.*
- Ylioppilastutkinto
 - Päivi Kiiski
- Ohjaus 2. opintovuonna
 - opinto-ohjaajat Pauliina Pöntinen, Miiika Raudaskoski, Emmi Karvonen
- Oppimisen tuki
 - erityisopettaja Maiju Kemppainen
- Ryhmänohjaajien terveisiä
 - Mikko Karttunen, Aino Apilo, Kimmo Leivo, Laura Okkonen, Janne Romppainen, Antti Savinainen

Lukiokoulutuksen tarkoitus (LUKIOLAKEI ; 1 luku 2 §)

Lukiokoulutuksen tarkoituksena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia.

Lisäksi koulutuksen tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen.

Koulutusta alle 18-vuotiaalle opiskelijalle suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Lukiokoulutus antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa.

Kuopion keskustan lukiokampus

Kuopion Lyseon lukio

* yleislinja ja IB-linja

Kuopion taidelukio Lumit

* yleislinja, musiikkilinja, tanssilinja ja ilmaisutaitolinja

Kuopion Aikuislukio

* iltalinja , TUVa-koulutus, kaksoistutkinto ja verkkotarjotin

HALLINTO

Kampuksen rehtori, vt. lukio-opetuspäällikkö Mika Strömberg

Lyseon lukion virka-apulaisrehtori Päivi Kiiski

Taidelukio Lumitin virka-apulaisrehtori Inka Kokkonen

Lyseon ja Lumitin apulaisrehtori Mari Hahtala-Pirskanen

Aikuislukion apulaisrehtori Tiina Kaljunen

Yleisiä asioita

- Ensi lukuvuoden suunnittelu- ja opintotarjotintyö on parhaillaan käynnissä.
 - Kuopion kaupungin talouden tasapainotus vaikuttaa tarjontaan
- Maksuttomuus & oppivelvollisuus:
Huoltajan tulee seurata opintojen etenemistä.
- Vietimme perinteistä Lyseon päivää tänään 20.1.
- TYKO-viikko 13.–17.4.2026
- Koulun kotisivuilta www.kuopionlyseo.fi löytyy yhteystietoja ja ajankohtaista tietoa.

Etukäteisen tulleita kysymyksiä

- Miten saa tukea, jos jokin opintokokonaisuus tuntuu haastavalta?
- Nuori kertoi opon sanoneen, että päättötodistuksella ei ole ns. väliä, kun sillä ei haeta jatko-opintoihin. Haluaisin tietää, mihin sitä oikeasti käytetään valmistumisen jälkeen.
- Miksi Wilma täyttyy terveydenhuollon poissaolojen ym. erityisjärjestelyjen ilmoituksista? Voisiko Wilma-viestit korvata esim. ilmoitustaululla? Hankalaa kun Wilman sp-ilmoituksista ei löydä olennaista eli itse opiskeluun liittyvää...

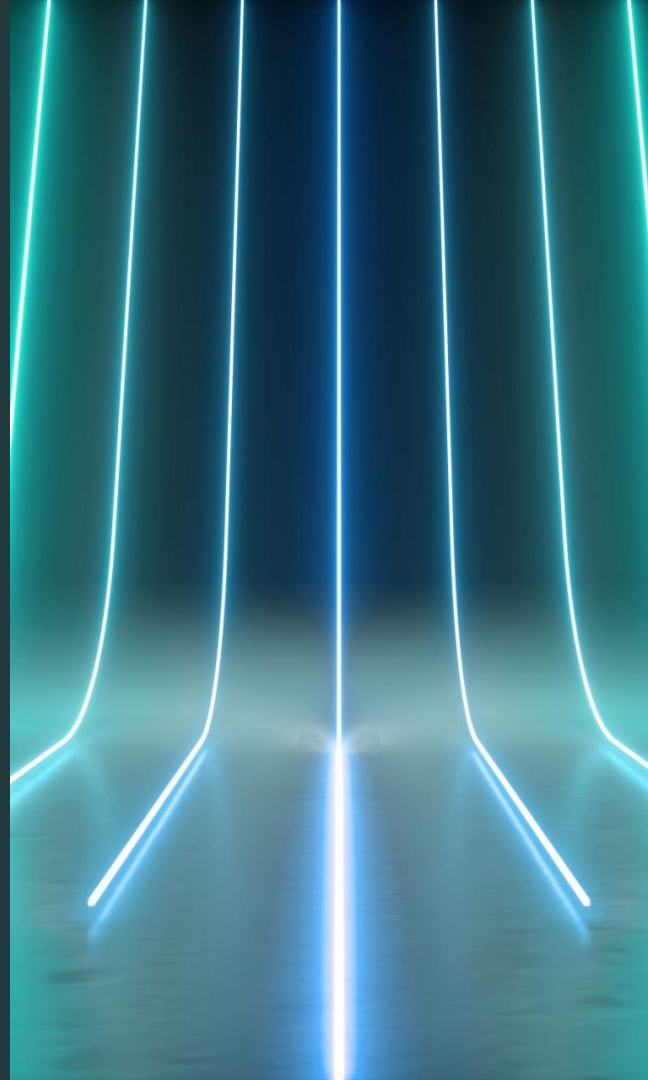
Vanhojen päivä 6.2.2026

- Klo 10 vanhojen ja opettajien yhteinen brunssi Lyseon juhlasalissa
- Klo 12 vanhat tanssivat koulun väelle Lyseon juhlasalissa
- Klo 18 vanhat tanssivat läheisille Kuopion musiikkikeskuksella

NUOREN TUKEMINEN HAASTAVISSA TILANTEISSA

POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE
PSYKOSOSIAALINEN OPISKELUHUOLTO/
PSYKOLOGI MINNA PAKARINEN

ROOLIT

- huoltaja
- rakkauden antaja
- rajojen asettaja
- ihmissuhdeosaaja
- elämän opettaja

HUOLTAJUUDEN ANSAT

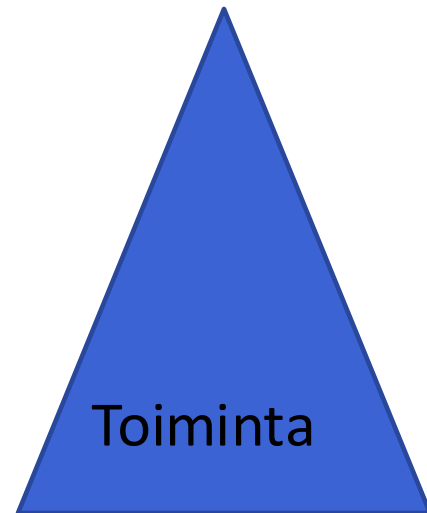
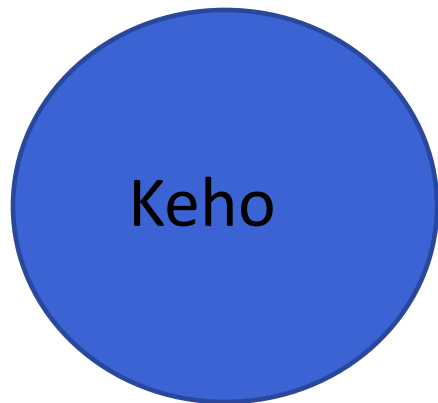
- liiallinen rauhoittaminen
- liian nopea puuttuminen
- välttämisen salliminen
- ankaruus

PERUSTAN TARKISTUS

- ravinto
- uni ja lepo
- liikunta
- harrastukset ja luovuus
- ihmissuhteet
- päihteettömyyden tukeminen
- läsnäolo
- oman polun vahvistaminen
- tunteiden ilmaisu
- kohtuulliset vaatimukset
- rajat
- tukeminen, auttaminen

MITEN HUOLTAJA VOI AUTTAA NUORTA?

- Oman tunnesäätelyn kautta
- ❖ aistit
- ❖ vaaleanpunaiset silmälasit
- ❖ uteliaisuuden suoja
- ❖ oman mielen rauhoittaminen
- ❖ työroolin hyödyntäminen
- ❖ aikuisena pysyminen kehon asennon avulla
- ❖ etäännyttäminen
- ❖ mielen turvapaikat

MUUTAMA SANA SOMESTA

- Some addiktoi -> dopamiini, mielihyvä
- Nuoret ovat somessa 1825 tuntia vuodessa (Suvi Uski)
- Puhelin otetaan käteen n. 145 kertaa päivässä (Suvi Uski)
- Aivot ovat oppineet keskeytyksiin
- Mieli poukkoilee, on vaikea keskittyä pitkäaikaisesti mihinkään, tarkkaavuus muuttuu hektiseksi
- Pitkään jatkunut aivojen häiritseminen voi tuottaa itseaiheutettua keskittymättömyyttä (ADT)
- Somella on vaikutuksia mielialaan, sosiaalisten taitojen ylläpitämiseen ja oppimiseen. Se voi lisätä välttelyä, väistelyä, vertaamista ja yksinäisyyttä

MIKÄ AVUKSI?

Viidennen raajan loitontaminen

- Puhelimen viestiäänien vähentäminen, visuaalisuuden karsiminen
- Puhelimen päälle voi laittaa lapun, jossa lukee: "MIKSI?"
- Tauoilla voi tehdä jotain muutakin kuin olla puhelimella
- Pelaamisen ja puhelinajan rajoittaminen
- Sovelluksia voi myös laittaa tauolle
- Tiedostaminen ja uusien toimintatapojen opettelu
- Tylsyys, luovuus kunniaan

Mitä toivot minun tekevän silloin kun olet ahdistunut / stressaantunut / alakuloinen?

Mistä huomaan, kun sinä et voi hyvin?

Huomaan, että sinulla on huono olo? Mitä voisin tehdä hyväksesi?

Olen tässä. En mene minnekään.

Läsnäoloa

Olen täällä kun haluat jutella.

Huomasin, että sulla oli hankalaa.
Hienoa, että yritit silti.

Hei, mahtavaa! Selvisit siitä,
vaikka tuntuikin vaikealta.

Mä ymmärrän, että sua jännittää. Uskon
kuitenkin vahvasti, että selviät siitä.

Mä ymmärrän, että sua pelottaa. Haluatko,
että autan sua?

Kannustusta, auttamista

- Kuulostaa tosi rankalta. Olen pahoillani, että joudut kokemaan tuollaista.

Sinun ei tarvitse pyytää anteeksi sitä, että sua ahdistaa / masentaa / turhauttaa. On ok tuntea noin.

Olet rakas ja ihana just tuollaisena.

Sinun ei tarvitse suojella minua.

Validointia, luvan antamista, ymmärtämistä

Me selvittään tästä yhdessä.

Vaikka nyt tuntuukin pahalta,
niin kohta helpottaa.

Toivon luomista

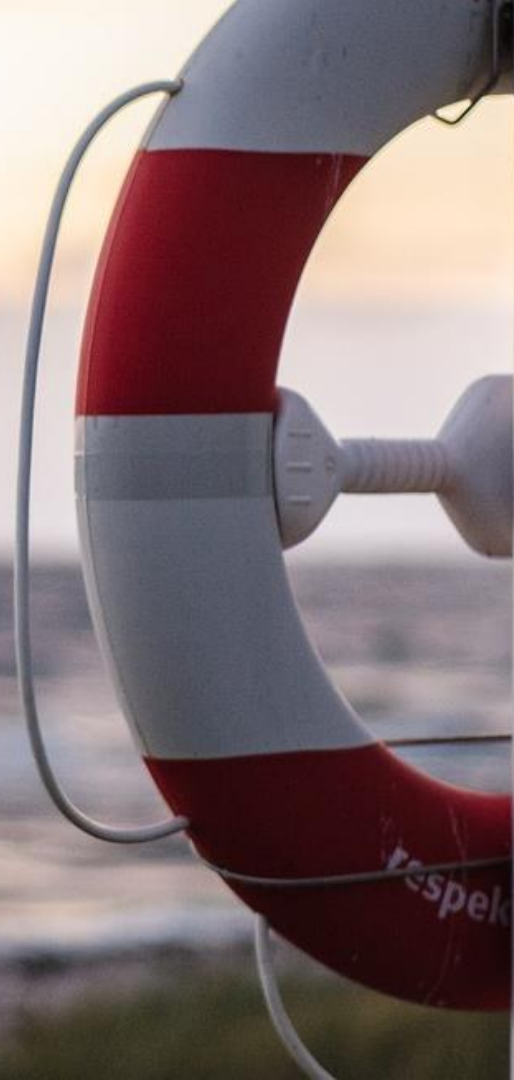
Tämäkin tunne menee ohi. Hengitellään
yhdessä tämä hetki läpi.

Olen sinun tukenasi.

ixers

APUA NUORELLE

- [Omahelpperi](#)
- [Mielenterveystalo.fi](#)
- Sekaisin-chat
- Mieli ry:n kriisipuhelin ja chat
- Opiskeluhuollon palvelut

KUOPION LYSEO

Ylioppilas- tutkinto

Virka-apulaisrehtori Päivi Kiiski

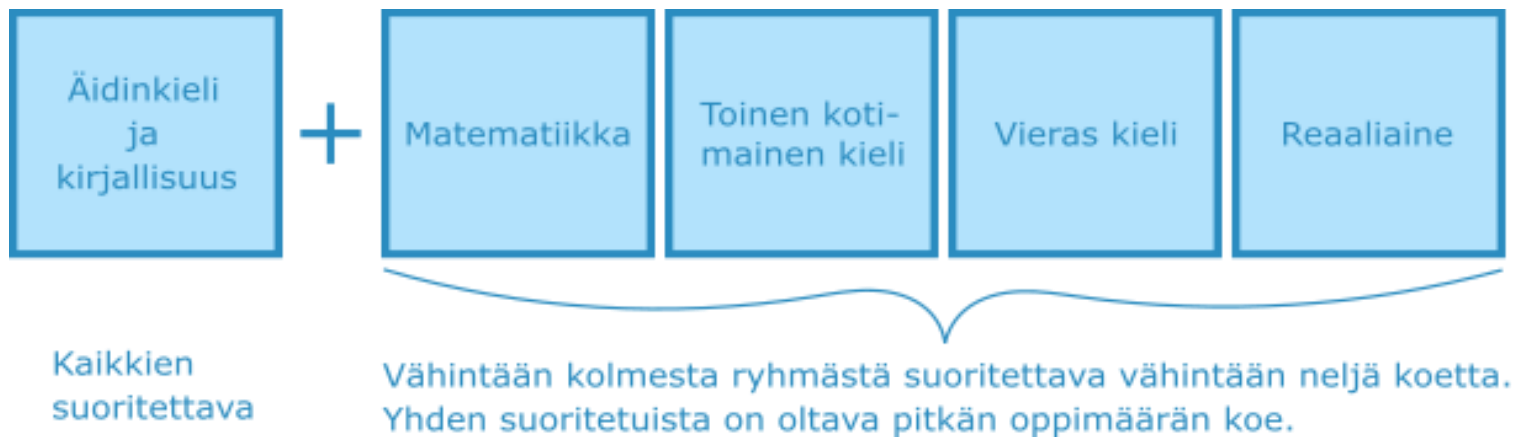

Tutkinnon suorittaminen

- Ylioppilaaksi valmistuminen
= lukion oppimäärä 150 op + yo-tutkinto
- Yo-tutkinto on suoritettava **korkeintaan kolmen perättäisen kirjoituskerran** aikana -> esim. K25, S25, K26
- Osallistumisoikeus yo-kokeeseen on, kun opiskelija on suorittanut pakolliset opinnot kyseisestä oppiaineesta.
- Yo-koetehtävät laaditaan **pakollisten & valtakunnallisten valinnaisten** opintojen pohjalta.

Tutkinnon rakentuminen

Viisi koetta

+ ylimääräisiä kokeita

Hajauttaminen ja täydentäminen

Yo-tutkinnon reaalkoepäivät

1. reaalkoepäivä

- PSYKOLOGIA
- FILOSOFIA
- HISTORIA
- FYSIIKKA
- BIOLOGIA

2. reaalkoepäivä

- UE/UO/ET
- YHTEISKUNTAOPPI
- KEMIA
- TERVEYSTIETO
- MAANTIEDE

Ilmoittautuminen yo-kokeisiin

- Syksyn 2026 kokeisiin ilmoittaudutaan toukokuussa, kevään 2027 kokeisiin marraskuussa.
- Ilmoittauduttaessa valitaan tasot toisessa kotimaisessa ja vieraassa kielessä sekä matematiikassa (vähintään yhdessä kokeessa vaativampi oppimäärä).
- Ilmoittautuminen on sitova:
Jos kokeeseen ilmoittautunut henkilö jää saapumatta koetilaisuuteen tai ei jätä koesuoritusta arvosteltavaksi, koe katsotaan hylätyksi.

Yo-tutkinto ja maksuttomuus

- Viisi ensimmäistä koetta ja niiden hylättyjen suoritusten uusiminen ovat maksuttomia oppivelvollisille.
- Kuudennesta kokeesta alkaen sekä hylätyn että hyväksytyn kokeen uusimisesta peritään tutkintomaksu 38 € / koe.

Yo-kokeen uusiminen ja arvosanan korottaminen

- Hyväksytyn kokeen saa uusia ilman rajoitusta.
- Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa tutkinnon suorittamisen aikana.
 - Jos kokelas tulee hylätyksi jossakin pakollisessa kokeessa kolmannella tutkintokerralla, hän saa uusia hylätyn kokeensa kolme kertaa kolmen seuraavan tutkintokerran aikana.
 - Pisimmillään tutkinnon suorittaminen voi siten ulottua kuuteen tutkintokertaan.

Yo-kokeen uusiminen ja arvosanan korottaminen

- Ylioppilastutkinnon hyväksytysti suorittanut voi uusia hylättyä koetta rajoituksetta.
 - Jos hylätty pakollinen koe on kompensoitu, sen saa myös uusia rajoituksetta. Koe on tässä tapauksessa maksullinen.
- Ylioppilastutkinnon hyväksytysti suorittanut henkilö voi täydentää tutkintoa
 - sellaisten oppiaineiden kokeilla, jotka eivät sisälly hänen suorittamaansa tutkintoon
 - sellaisten oppiaineiden kokeilla, jotka ovat eritasoisia kuin hänen suorittamaansa tutkintoon sisältyvät samojen oppiaineiden kokeet.

Lisätietoja

- Ylioppilastutkintolautakunnan tiedotekirje kokelaille löytyy YTL:n sivuilta:

www.ylioppilastutkinto.fi

KUOPION LYSEO

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjaaja Miika Raudaskoski 24AB

Opinto-ohjaaja Pauliina Pöntinen 24CD

Opinto-ohjaaja Emmi Karvonen 24E

Ohjaus 2. ja 3. lukiovuotena

2. vuositason ohjaus

- OPo2-opintojakso, yksilöohjaus
- Omien vahvuuksien ja kiinnostusten pohdintaa
- Tutustumista jatko-opintovaihtoehtoihin ja työelämään
- Yo-kirjoitukset, opintovalinnat, omat suunnitelmat
- Kaikki käyvät ohjauskeskustelussa kevätlukukauden aikana

3. vuositason ohjaus

- Lukuvuoden tärkeät päivämäärät, lukio-opintojen loppuunsaattaminen
- Tutustumista jatko-opintovaihtoehtoihin ja työelämään
- Hakuajat ja -menettelyt
- Työmarkkinatukiasiat, 1kk periaate
- Yksilöohjaus, pienryhmät, omat suunnitelmat, välivuosi

Kakkosvuoden tärkeitä asioita

- Lukion päättötodistus edellyttää, että opiskelija on
 - suorittanut **vähintään 150 op**, joista vähintään 20 on valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja
 - hylättyjä arvosanoja oppiaineen oppimäärässä (pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot) saa olla **enintään 1/3 suoritetuista** opintopisteistä.
- Wilma sulkeutuu huoltajalta kun opiskelija täyttää 18 --> nyt on hyvä aika käydä tarkistamassa opintojen tilanne.
 - Kannattaa mennä Wilmaan selaimen kautta, kaikki tieto ei näy sovelluksessa
 - Kannattaa vilkaista neloset (4), K- ja i-merkinnät ja suoritettut opintopisteet: Opintopisteitä tulisi nyt olla suoritettuna noin 80 op (3 v suunnitelma)

Kakkosvuoden tärkeitä asioita

- Ainevalinnat abivuodelle (n. 30 op / oman suunnitelman mukainen määrä)
 - Loput pakolliset opintojaksot
 - Yo-kirjoituksia tukevat opintojaksot (valtakunnalliset valinnaiset + kertausopintojaksot)
 - Muut opintojaksot kiinnostusten ja tarpeen mukaan
 - Esivalinnat tulee olla tehtynä 21.1.2026, lukujärjestykset tehdään huhti-toukokuussa
- Yo-kirjoitussuunnitelma (alustavat suunnitelmat tehty 2. jakson tunneilla)
- Orientoituminen jatko-opintojen suunnitteluun (mm. alaesittelyt)

Jatko-opintoihin hakeminen

- Korkeakouluihin käytössä pääasiallisesti kaksi vaihtoehtoista valintatapaa:
 - Yo-todistuspisteet (yli puolet valitaan yo-todistuksella)
 - Valintakoe
 - myös väyläopinnot/polkuopinnot ovat mahdollinen väylä korkeakouluun (valinta tehdään avoimessa yliopistossa / AMK:ssa suoritettujen opintojen perusteella)
- HUOM: yliopistojen pisteytys uudistuu nyt keväällä 2026 (ammattikorkeakoulujen pisteytykset pysyvät ennallaan).
 - Tietoa korkeakoulujen hakumenettelyistä www.opintopolku.fi, www.yliopistovalinnat.fi ja www.ammattikorkeakouluun.fi

KUOPION LYSEO

Erityisopetus

Opintojen tukeminen

Erityisopettaja Maiju Kemppainen

Erityisjärjestelyiden hakeminen

- Ylioppilastutkintolautakunnan määräysten mukaan koesuoritusta heikentävät syyt voidaan ottaa huomioon yo-kirjoituksissa ja tarvittaessa niiden vuoksi voidaan hakea erityisjärjestelyitä yo-kokeita varten.
- Näitä syitä ovat lukivaikeus, vieraskielisyys, eri sairaudet ja vammat tai vaikea elämäntilanne.
- Erityisjärjestelyiden myöntämisen perusteena on lukiotaipaleen aikana käytetyt tukitoimet. (Pois lukien äkilliset syyt)

Erityisjärjestelyiden hakeminen

- **Vieraskieliset kokelaat** voivat hakea erityisjärjestelynä lisääaikaa muihin kuin vieraiden kielten kokeisiin, jos vieraskielisyyden vaikutus opintosuorituksiin lasketaan *tarpeeksi haittaavaksi*.
- Jos erityisjärjestelyitä haetaan terveydellisin perustein, hakemukseen pitää liittää mukaan lääkärinlausunto tai muu terveydenhuoltoalan ammattilaisen laatima lausunto. Myös kuva Kanta-palvelusta olevasta diagnoosista riittää.

Erityisjärjestelyiden hakeminen

- Lausunnot
laitetaan eteenpäin Ylioppilastutkintolautakunnalle
4. jakson aikana.
- Opiskelijat saavat erityisjärjestelyhakemuksesta
4. jakson alussa Wilma-viestin.
- Erityisjärjestelyhakemus
laaditaan erityisopettajan kanssa, opiskelijan aloitteesta.

Opintojen tukeminen

- Älypuhelimien neljä vahinkoa
 - Sosiaalinen vaje (kasvotusten vietetty aika romahtanut, sosiaalisten tilanteiden pelko)
 - **Univaje** (masennus, ahdistuneisuus, ärtyisyys, kognitiiviset vajeet, **oppimiskyvyn heikkeneminen**)
 - Tarkkaavaisuuden pirstoutuminen (kypsymättömyys ja toiminnanohjauksen puute)
 - Addiktio (behavioristiset menetelmät koukuttamiseen)
- Opiskelijoiden opintojen tukeminen on mahdollista silloin, kun perusasiat ovat kunnossa.
- Nuorille on mahdollistettava riittävä määrä unta.
- Puhelimen järkevän käytön opettaminen, aivot pitää opettaa keskittymään.
- Opintojen kanssa ei tarvitse jäädä yksin, tukea pitää osata ottaa vastaan.

KUOPION LYSEO

Ryhmän- ohjaajien terveiset

Kuluvan lukuvuoden kuulumisia

- Vanhojen päivä on tulossa 6.2.: tanssit läheisille klo 18 Musiikkikeskuksella
 - Koululla brunssi aamupäivällä kakkosille ja tanssit koulun väelle klo 12
 - Kaikki kakkoset saavat osallistua vanhojen päivään, vaikkeivät osallistuisi tansseihin
- Yhteistyö kakkosten kanssa sujunut entistä paremmin.
- Yleinen jaksaminen ja ajankäyttö, vapaa-ajan ja koulun tasapaino, nukkuminen, ruokailu
- Koulunkäynnin ja poissaolojen seuraaminen ja selvittäminen tärkeää: päivälukio-opiskelu edellyttää osallistumista opettamiseen; jos poissaoloja kasautuu on aina oltava yhteydessä aineenopettajaan opintojaksosuorituksen osalta
- Kun nuori täyttää 18 v., huoltajan tunnukset lakkaavat toimimasta – nuorelta tarvitaan [erillinen lupa](#) yhteistyöhön koulun ja vanhempien kesken